

НИКОЛАЙ РАЙНОВ
ХВЪРЧАЩИЯТ КОВЧЕГ
ПЕРСИЙСКА ПРИКАЗКА

chitanka.info

Имало някога си в града Сурат един богат търговец. Едничкият му син — Сюлейман — бил ленив момък, па и разгален от баща и майка. Когато родителите му умрели, той наследил много пари и още повече имоти.

За Сюлейман настъпили дни и нощи на непрекъсната веселба. Неговите приятели отведнъж се умножили: знайно е, че са безброй онези, които обичали да пият и ядат на чужда сметка, а малцина са тези, които помагат на човека, когато изпадне в беда. За няколко години с помощта на своите приятели богатият наследник успял да прахоса, току-речи, всичкото си наследство.

Тогава той се сепнал. Решил да се залови на работа. Баща му го бил научил на един занаят — да тъче килими. Додето бил богат, момъкът не работел. Но като почнал да обеднява, купил си стан и преди и се заловил за занаята.

Приятелите му го изоставили: каква полза да дружиш с някакъв си тъкач, който изкарва тъкмо толкова, колкото му трябва, за да преживее?

Все пак Сюлейман не се отказвал от прежния весел живот. От време на време той свиквал неколцина приятели и ги угощавал. На едно подобно скромно угощение бил поканен и някакъв чужденец, който минавал през Сурат на път за остров Серендиб.

Заприказвали за пътешествия.

Едни хвалели ползата и приятността на пътуването, а други — напротив, говорели за много опасности, с които е свързано всяко пътешествие. Сюлейман не бил никога пътувал. Не знаел на кои да вярва.

След като се изказали всички, взел думата и той:

— Обичам меда на пчелите, но не и жилото им. До днес не съм излизал от Сурат. Все съм се плашел от разбойници, люти зверове, опасни болести. Да знаех, че има средство да се обиколи земята от край до край, без да се изложи човек на опасност, още утре бих тръгнал да пътувам. Обаче, както казвате, такова средство няма. Наистина, всичко зависи от късмета на човека: моят баща, покойният Малек, бе пътувал много и никога не му се бе случило нищо лошо. Но знам ли аз, че и със сина му Сюлейман ще стане същото?

Тогава чужденецът казал:

— Господине, ако искаш да знаеш дали има средство за пътуване безопасно, ще ти кажа, че има. Ала, разбира се, това средство не бива да се знае от мнозина.

Всички сътрапезници на Сюлейман Малек взели тия думи за шега. За шега ги взел и самият домакин. Но когато се свършило угощението, чужденецът казал на Сюлейман, сбогувайки се с него:

— Ако искаш да узнаеш средството, за което отворих дума, утре бих дошъл да ти го кажа.

— Заповядай! — рекъл домакинът.

На другата сутрин чужденецът дошъл. Той носел в една торба разни жезла и всякакви сечива и уреди.

— Слушай! — казал той на Сюлейман. — Средството, за което приказвахме, е машина, нагласена по особен начин. Аз ще я направя пред тебе, за да разбереш кое как става. Повикай някой дърводелец и му поръчай да донесе дъски и сечива.

Дърводелецът дошъл. Чужденецът му заповядал да изработи ковчег, дълъг два метра и половина и широк метър и половина, А сам той през това време се заел да прави разни витла и пружини от жезлата, които бил донесъл.

Работата продължавала цял ден. Вечерта ковчегът бил готов. Платили на дърводелеца и го изпратили.

На другия ден чужденецът се заел да нагажда витлата и пружините и да ги забива в разни места на дървения ковчег.

Чак на третия ден ковчегът бил готов.

Тогава чужденецът рекъл:

— Можем вече да го изпитаме. Но това ще сторим някъде извън града. Къде мислиш, че ще бъде най-добре? Трябва никой да не ни види.

Сюлейман Малек предложил да отидат на чифлика му, който бил доста далече от града и на отстранено място.

Завили ковчега в един персийски килим, дали го на двама роби да го носят и тръгнали към чифлика. Сюлейман заповядал на робите да си отидат. Двамата мъже отнесли ковчега в градината. Там нямало кой да гледа опитите им.

Додето домакинът се чудел за какво би могъл да послужи ковчегът, чужденецът махнал килима, отворил капака на ковчега и влязъл в него. Току-речи в същото време ковчегът се вдигнал във

въздуха и полетял с невероятна бързина. След миг се изгубил във въздуха. Сюлейман не го видял къде е отишъл.

Но ето че след минута-две ковчегът се показал отново на небето, над главата на Сюлейман. Като направил няколко кръга, бързо слязъл и кацнал на земята, тъкмо пред домакина.

Сюлейман не знаел с какви думи да изкаже голямата си почуда.

А чужденецът му рекъл:

— Не се чуди! Сам виждаш, че средството, за което ти приказвах, не е някаква магия, а проста машина, направена майсторски. С тоя ковчег ти ще можеш да пътуваш, без да се боиш от разбойници и зверове. Той се движи бързо И сигурно. Подарявам ти го. Служи си с него, ако искаш.

— Много ти благодаря — казал Сюлейман Малек. — Тоя подарък струва милиони и аз се чудя с какво да ти се отплатя. Но едно ми обясни: какви тайнствени думи изричаш, когато трябва да полети ковчегът, и какви други — когато трябва да слезе? Това не знам.

Чужденецът се разсмял.

— Нали ти казах — рекъл той, — че тук няма нищо тайнствено? Никакви думи не се изричат. Ако тоя ковчег лети по-бързо от птици, то се дължи на природните двигателни сили. Аз дълго съм се занимавал с механика, та знам тая наука. Правил съм и други машини, още по-чудни от тая.

Сюлейман поблагодарил на чужденеца още веднъж и като го видял, че не е богат човек — предложил му една кесия с жълтици.

— Не — рекъл оня, — благодаря ти, но аз не съм толкова беден, че да имам нужда от твоите пари. Знай, че онези, които имат такива големи знания, каквито имам аз, ще спомогнат винаги да си доставят малкото, без което е невъзможно на човека да живее.

Тая скромност учудила още повече Сюлейман.

— Добре — казал той. — Това си е вече твоя работа. Но покажи ми поне как да си служа с ковчега.

— Ей сега ще научиш всичко. Ще видиш колко е лесно.

Двамата влезли в ковчега. Чужденецът натиснал една пружина и машината се вдигнала във въздуха. После почнал да разпраща на Сюлейман кое витло за какво служи.

— Завъртиш ли ей това витло, ще тръгнеш надясно. Завъртиш ли онова — ще полетиш наляво. Ако натиснеш ей тая пружина, ще се

вдигнеш по-високо. Натиснеш ли пък оная — ще почнеш да слизаш. Желаеш ли да летиш бързо, ще навиеш ей тоя винт. Ако ли желаеш да забавиш летежа, ще развиеш същия винт. Както виждаш, и едно дете може да управлява машината: толкова е проста. Запомни, че най-чудните наглед неща са винаги много прости.

Както летели, Сюлейман почнал да опитва пружините, витлата и винтовете. Той разбрал, че има работа с великолепна машина, която го слуша повече от най-послушния кон. Освен това по всички стени на ковчега, както и на дъното му, имало дупки, през които могло да се гледа на всички страни. Човек можел винаги да знае къде се намира.

След като полетели доста, Сюлейман насочил хвърчащия ковчег към своята къща. Слезли в градината. Ковчегът бил пренесен в стаята на домакина. Чужденецът се сбогувал с него и си отишъл. От тоя ден на Сюлейман не се работело вече. Обзела го предишната леност. Защо му е да виси прегърбен по цели дни над стана, когато може да пътува по цял свет?

И ето че един ден той разпродал всичко, което имал (а то не било много), и решил да се махне от родния си град. За своите намерения обаче не казал никому нищо. Вечерта закупил храна и други припаси — толкова, колкото можел да побере ковчегът, — сложил в една преграда на дъното парите си и пренесъл машината в своята градина. Щом се мръкнало, полетял.

Цяла нощ пътувал той, като все повече и повече натискал винтове, от които зависела бързината. Летял по-бързо от вятъра.

Когато се съмнало, почнал да гледа през дупките — да види къде се намира.

Под него минавали бързо планини, бездни, водопади, пустини, неплодни степи. Никъде не се виждали обитаеми места. И той продължавал да лети със същата бързина още цял ден и цяла нощ.

На другата сутрин се озовал над някаква гора, край която видял голям и хубав град, разположен всред плодородна широка котловина.

Тогава Сюлейман Малек намалил бързината, за да разгледа града и великолепния дворец, който се издигал на единия край на котловината. Много му се искало да знае къде се намира. По едно време съзрял на полето един селянин, който копаел.

Сюлейман слязъл в гората, скрил там ковчега и се запътил към селянина.

— Кой е този град, добри човече? — запитал го той.

— Млади чужденецо — отвърнал селянинът, — това е Газна, столицата на добрия цар Бахаман.

— А кой живее хей в оня дворец?

— Княгиня Ширин, дъщерята на царя. Както виждаш, дворецът е много далеч от града. Хубавицата Ширин живее там с няколко робини и една стара възпитателка. Баща ѝ я затвори в тоя дворец, понеже звездобройците му бяха предрекли, че един непознат мъж ще се ожени за нея, когато княгинята навърши шестнадесет години. Цар Бахаман заповяда да издигнат дворец от мрамор и да го заобиколят с дълбоки ровове, които да напълнят с вода. Вратата на двореца е от китайско желязо. Ключът е у царя. Но освен това многобройна стража пази денонощно крепостта около двореца, та не дава никому да се приближи. Веднъж в седмицата цар Бахаман отива да види дъщеря си, а после се връща в Газна. Тия дни охраната на крепостта е удесеторена, тъй като княгинята скоро ще навърши шестнадесет години.

Сюлейман поблагодарил на селянина и се запътил към града. Тъкмо наближил до вратите, зачула се силна глъчка и малко след това се явили конници, разкошно облечени. Конете им били много хубави, със скъпи седла и юзди.

Начело на конницата яздел мъж на средна възраст, със златна корона и с дрехи, украсени с елмази. Сюлейман разбрал, че царят на Газна отива да види дъщеря си.

Като отминали конниците, Сюлейман влязъл в града. Дълго се бавил той там — да разглежда улиците, джамиите, хубавите къщи и дворците на придворните. Купил си и някои неща, които му трябвали. Сетне се върнал в гората да види там ли е ковчегът. Макар че го бил скрил най-грижливо, той се безпокоел: ами ако някой го е намерил и взел?

За щастие ковчегът бил на мястото си — под едни големи дървета, в най-гъстата част на гората. Сюлейман се успокоил. Той бил доста изгладнял.

Нахранил се. Когато се мръкнало, влязъл в ковчега и заспал.

През нощта той сънувал, че влиза в двореца на Ширин. Княгинята му казала: „Ела, момко! Аз те чакам тук толкова години.“ Тя била много хубава — най-хубава от всички жени на света.

Събудил се. Било към полунощ, сън не го хванал след това.

Размислил се. Отде-накъде да сънува тая непозната княгиня? Навярно разказът на селянина е причина.

Но и след тия обяснения не се успокоил.

— Много суеверен трябва да е цар Бахаман — си казал той. — Само един крайно суеверен баща може да си помисли, че звездобройците ще предскажат истинската съдба на дъщеря му. Па и защо да затваря момата в двореца? Ако на дъщеря му е съдено да се ожени за непознат мъж, едва ли някой би могъл да попречи да се сбъдне предсказанието.

В такива мисли прекарал Сюлейман нощта.

На сутринта отишъл отново в града и там останал до вечерта. Всички, с които се срещнал, хвалели хубостта на Ширин и строгостта на баща ѝ.

Когато се върнал в гората, Сюлейман се замислил отново за княгинята.

— Трябва да си опитам щастието. Защо да не се издигна с ковчега над града и да не кацна върху покрива на двореца? Все ще успея някак да се вмъкна в стаята на Ширин. Може пък тя да ме хареса и да се омъжи за мене. Не е чудно — ако е вярно предсказанието на звездобройците — аз да съм оня непознат, който ще се ожени за нея.

Сюлейман бил млад и смел. Полетял с ковчега и го насочил право към двореца на княгинята. Понеже нощта била тъмна, без звезди, той минал високо над главите на много стражи, без да го забележи някой. Ковчегът не издавал при своя летеж никакъв шум.

Още отдалеч момъкът забелязал, че само една част от двореца свети. Насочил ковчега натам. Спрял го на покрива и излязъл. После се спуснал към един прозорец, отворен — за да се разхлажда стаята през нощта. Минал през прозореца и влязъл в една широка стая, богато украсена и снабдена с разкошна покъщнина.

На хубаво легло, всред пух и коприна, спяла мома — много похубава, отколкото си я мислел Сюлейман. Не може да бъде друга освен Ширин. Голям полилей светел над нея, защото княгинята не била свикнала да спи на тъмно.

Сюлейман се приближил да я види по-отблизо. Той се сковал от почуда пред неописуемата хубост. Стоял и гледал като омагьосан. Не смеел да се мръдне, да не би да събуди момата.

Но момата се събудила сама. Като видяла в стаята си момък, надала вик. От една съседна стая дотичала старата възпитателка.

— Махпейкер — викнала княгинята, но тоя път не вече тъй високо, — как е успял тоя мъж да влезе тук? Да не би ти да си го пуснала?

— Кой? Аз ли? — викнала възмутено бабата. — Как ще го пусна аз? Не само аз, но никой друг не би могъл да измами стражите, които кръстосват около крепостта. Па и нали знаеш, че има двадесет врати, все железни, които трябва да се отключат, за да влезе в тоя дворец? Ключовете се пазят от царя и неговия печат е ударен по на четири места на всяка врата. Не мога да разбера отде и как е влязъл тоя човек.

Додето княгинята и нейната възпитателка се разговаряли, Сюлейман Малек намислил как да обясни появата си в спалнята на момата.

— Хубава княгиньо — рекъл той на Ширин, — не бива ни ти, ни добрата ти възпитателка да се боите от мене. Аз не съм от ония подли мъже, които подкупват стражи и слугини, за да влязат в чужда къща, когато спят стопаните. Моите намерения са най-чисти и благородни. Не съм дошъл ни да крада, ни да убивам някого.

— Добре — казала Махпейкер, — кажи ни тогава, кой си и защо си дошъл посред ноц?

— Аз съм пророк Мохамед — рекъл тържествено и тайнствено момъкът. — Да, аз съм най-великият от пророците. Не разбрахте ли това от моето чудно влизане тук? Аз дойдох, защото се съжалих над тебе, хубава Ширин, която седиш затворена в тоя каменен дворец от години. Тебе е предречено да се омъжиш за непознат мъж. Тоя мъж съм аз. Няма защо баща ти да се плаши от предсказанието. Напротив, той трябва да се радва, че Аллах го удостоява с високата чест да му прати за зет своя обичен пророк. Когато се разчуе по цял свят, че Мохамед се е оженил за княгиня Ширин, всички царе ще се уплашат от Бахаман и всички царкини ще завидят на дъщеря му.

Ширин и възпитателката ѝ се спогледали, сякаш се запитали с очи вярно ли казва момъкът. Той се боел, че няма да му повярват, ами ще се развикат да ги чуят стражите и да доложат на царя. Затова все поглеждал към прозореца, отдето се готвел да избяга.

Но жените излезли много лековерни. Те и двете повярвали на Сюлеймановите думи. Възпитателката си отишла в стаята и оставила

момъка и княгинята да си приказват насаме.

Сюлейман прекарал в двореца до зори. Като обещал на Ширин да я посети и през идната нощ, той се качил в ковчега и стигнал благополучно в гората. Поспал до пладне, а сетне отишъл в града, дето си накупил храна за няколко дена. Взел си и разкошни дрехи, хубава чалма от индийска коприна и златен пояс. Накупил и всякакви благоухания.

Като се върнал в гората, облякъл се, накичил се и поръсил дрехите и косата си с миризми. Щом се мръкнало съвсем, полетял с ковчега към двореца.

Ширин не спяла. Тя чакала с нетърпение момъка, облечена в най-хубавите си дрехи, богато натруфена.

— О, велики пророче — рекла тя, като го видяла, че влиза през прозореца. — Аз бях почнала да се безпокоя. Боях се да не би да си забравил вече своята съпруга.

— Може ли такава нещo? — казал Сюлейман. — Щом се ожених за тебе, аз ще бъда твой. Само че през деня имам много работа на небето, та не мога да слизам между хората.

— Тъй си мислех и аз. Но защо ти си толкова млад? Изглеждаш ми като осемнадесетгодишен момък. А пък аз си мислех, че пророкът е старец.

— Ти не се лъжеш, моя Ширин. Пред хората аз се показвам обикновено наистина като белобрад старец с оголяла глава. Но пророците могат да вземат всякакъв изглед. Ако искам, аз мога да се явя и като разярен лъв.

— Ах, моля ти се — викнала княгинята, — недей се явява пред мене никога като лъв или като друго животно! Страх ме е от зверове.

— Добре. Щом не искаш — няма. Ще ти се показвам все такъв, какъвто ме виждаш сега.

— Все такъв те искам. Колко на хубаво ухаеш! Така ли ухаят всички светии на небето?

— Всички не, но — най-праведните, а те са само двама-трима души.

И през тая нощ Сюлейман прекарал в стаята на княгинята до зори. Преди още да се съмне, той отлетял в гората. Тъй правел в продължение на цяла седмица.

Но ето че дошъл денят, когато трябвало цар Бахаман да отиде да посети дъщеря си. Той тръгнал за двореца с неколцина от своите придворни. Като видял, че всички врати са заключени и печатът му върху тях стои непокътнат, рекъл:

— Всичко е в ред. Макар че дъщеря ми навърши шестнадесет години, печатите са здрави и вратите — заключени. Можем да бъдем сигурни, че непознатият мъж не е влизал.

Царят оставил своите придворни в долния кат на двореца, а сам се качил на горния и влязъл в стаята на княгинята.

Като видяла баща си, Ширин се изчервила и навела очи. Царят разбрал, че е станало нещо. Той почнал да разпитва дъщеря си, но тя се смутила още повече и не казала нищо. Бахаман настоял и княгинята най-сетне му разправила какво е станало.

Царят кипнал.

— Искам да зная кой е този, който те е излъгал, че е Мохамед, за да те прелъсти! — викнал той. — Чудна работа! Как е можал да влезе тук? Навярно е прокопал някъде земята под рововете и се е вмъкнал през този прокоп. Ще видим. Ей сега ще видим.

И той излязъл от спалнята на дъщеря си и претърсил целия дворец заедно с двора и зимниците. Но никъде не се открила и най-малка следа от човешки стъпки. Нямало никакъв прокоп. Разпитал стражите. Оказало се, че никой от тях не бил видял какъвто и да е човек да влиза в двореца откъдето и да било.

— Страшно нещо е да не може човек да избегне съдбата си! — рекъл отчаян Бахаман. — Каквото и да правиш, онова, което е писано, ще се сбъдне.

Той свикал най-доверените си царедворци. Казал им какво се е случило и ги запитал какво мислят за станалото.

— Аз не мога да повярвам — рекъл той, — че сам пророкът наистина е влязъл по някакъв тайнствен начин в двореца. Но очевидно е, че някакъв момък или млад мъж е влизал, и то не веднъж, а пет-шест пъти. Как да се обясни това? Отде е успял да се вмъкне той?

Пръв заговорил великият везир. Той бил стар и разумен човек. Разбрал, че злото не може да се поправи вече с нищо. Ако хората узнаят, че някакъв неизвестен човек се е подиграл с доверието на княгинята, и тя ще стане за смях, пък и баща ѝ. Оставало само едно средство: всичко да се прикрие по някакъв начин.

И той рекъл:

— Царю честити, никак не е чудно онзи, който е посещавал княгинята, да е наистина великият пророк. Та малко ли царе има, които казват, че водели потекло от светии и пророци?

Другите везири, за да угодят на царя и на великия везир, потвърдили това.

Само един, най-младият, не се съгласил.

— Не — рекъл той — Умен човек не може да допуска такива глупости. Нашият велик пророк има на небето за свои съпруги най-хубавите хурии. Защо му е да слиза на земята да се жени за смъртни моми? Аз бих посъветвал негово величество да не слуша подобни смешни приказки, а да разследва работата. Ние ще успеем да пипнем оня дързък и безочлив човек, който се подиграва и с нашия цар, па и с великия пророк, като мами княгинята, че уж бил Мохамед.

Цар Бахаман послушал тоя съвет — не за друго, а понеже се боял да не би да го сметнат за глупак.

Той изпратил везирите в Газна, като им поръчал да дойдат пак на другия ден.

За да знае как да разследва работата, отишъл при царкинята и почнал да я разпитва отново.

— Като идваше тук, пророкът ядеше ли с тебе?

— Не, татко. Аз няколко пъти съм му предлагала да вечеря с мене, но той не е желал да вземе ни ястие, ни питие. Не се и допира до храна. Никога не съм го видяла ни да хапне, ни да пийне нещо.

— Я ми разкажи още веднъж как ти се е явявал, какво сте приказвали и правили и как изглежда тоя пророк.

Ширин разказала на баща си всичко, без да скрие и най-дребните подробности.

— Все от прозореца ли влиза той?

— Да, татко, все оттам.

Когато се мръкнало, Бахаман заповядал да запалят свещи и да ги сложат на мраморната маса. Той седнал на една софа, извадил си сабята и зачакал. Разбира се, неговото намерение било, щом се покаже непознатият, да го пронже със сабята. Но оня все не идвал. Царят чакал и мърморел от нетърпение.

А Сюлейман не идвал, защото тая нощ излязла буря. Той се колебаел дали да отиде в двореца, или не. Най-сетне решил — каквото

ще да става — да отиде.

Както чакал до прозореца, царят чул страшен гръм. Светкавици прорязали небето. Блясъкът им бил толкова силен, че Бахаман щял да ослепее. Целият дворец се разтърсил. Царят се разтреперал.

Ширин казала тихо, със страхопочитание:

— Татко, великият пророк иде.

И наистина, тъкмо рекла това, през прозореца влетял в стаята момъкът, облечен в дрехи от златна сърма. Светкавиците го осветявали, та изглеждал лъчезарен. И цялото небе светело, сякаш се е разтворило, за да излезе оттам пророкът.

Суеверният Бахаман се уплашил.

Той хвърлил сабята си, паднал пред нозете на момъка, целунал му дрехата и рекъл със слаб глас:

— О, велики пророче, с какво съм заслужил високата чест да ти стана тъст?

— О, честити царю — отвърнал Сюлейман, — от всички мюсюлмански царе ти си най-привързан към мене, затова си ми и най-мил. На плочата на съдбата бе писано дъщеря ти да бъде съблазнена от неизвестен човек. Но аз помолих Аллаха да не ти навлича на главата тоя позор. Той се съгласи. „Добре, Мохамеде — рече, — но писаното все ще трябва да се изпълни някак; най-добре ще бъде, ако ти се съгласиш да вземеш княгиня Ширин за жена.“

Царят паднал втори път при нозете на мнимия Мохамед, за да му благодари. Сюлейман го вдигнал и го уверил, че ще го закриля винаги и ще му помага. Като си поговорили малко, царят се прибрал в друга стая да спи, а младите останали сами.

Тая нощ Сюлейман бил на тръни. Той не стоял дълго в двореца. Страх го било да не би някак царят да открие измамата. Затова си отишъл по-рано от друг път, макар че царкинята го спирала.

Когато на заранта царедворците дошли в двореца, Бахаман им казал, че оня, който се е оженил за дъщеря му е наистина пророкът.

— Аз имам доказателства за това — рекъл той с увереност. — Пророкът се яви от небето с гръмотевици и светкавици. Очевидно, беше малко нещо ядосан, че не му вярваме. Той е хубав и млад като ангел. Гласът му е сладък като на славей. Той ми обеща своята закрила.

Тогавя всички се нахвърляли с най-остри думи върху оня млад царедворец, който изказал по-рано съмнението си. Почнали да го

наричат неверник, безбожник и богохулец. Онзи не казал нищо, но в душата си запазил увереността, че всички тия царедворци — заедно с царя — са измамени.

Ала същия ден станало нещо, което усилило вярата на везирите, че Мохамед е наистина зет на Бахаман.

Когато царедворците начело с царя се връщали към Газна, дигнала се страшна буря. Светкавици почнали да порят небето. Ужасни гръмотевици разтърсвали земята. Везирите се изплашили. Конете им, заслепени и заглушени от гърма и светкавиците, почнали да скачат. Само конят на Бахаман се спрял и застанал спокойно. Най-луд бил конят на неверника царедворец. Подплашен от мълниите, той търтил на бяг. Напразно господарят му се опитвал да го спре. Пощръклялото животно го хвърлило и той си счупил единия крак.

— Тъй ти се пада! — рекъл му царят. — Ето докъде води неверието. Пророкът те наказва. А видя ли колко спокоен бе моят кон? Мохамед ме закриля, защото съм му тъст.

Новината се разчула по целия град.

Навред почнали да разправят за чудната женитба на пророк Мохамед за княгиня Ширин. Към пладне излезли по града глашатаи да канят всички населници на Газна, както и чужденци, намиращи се там, на угощение в двореца. Понеже царските градини не стигнали да се побере в тях народът, сложили трапези и по площадите, па дори и на полето.

Събраните ядели, пиели и току се провиквали:

— Да живее царят! Да живее Бахаман, тъстът на пророк Мохамед! Да живее княгиня Ширин, съпругата на великия пророк!

Когато Сюлейман Малек излязъл да се поразходи по града, и него поканили. Седнал той между гражданите, ял и пил с тях и научил за случката с младия царедворец, когото хвърлил конят.

Вечерта отишъл в двореца на княгинята по-рано от друг път. Сега вече бил спокоен. Знаел, че и царят, па и всички граждани са уверени в него, че е Мохамед.

Княгинята го посрещнала радостно. Той й казал:

— Днес целият народ, моя хубавице, празнува нашата сватба. От небето гледах големите трапези, наредени и в царските градини, и по площадите, и на полето. Народът се весели и пие наздравици за тебе и за баща ти. Но знаеш ли какво се случи преди това?

— Какво?

— Един царедворец се съмняваше, че ти си съпруга на пророка. Той изказа своето съмнение пред баща ти. Аз повдигнах буря, която подплаши коня му. Животното хвърли своя господар и той си счупи крака. Можех, разбира се, да го оставя мъртъв на мястото му, но го пожалих засега. Ала кълна се в своя гроб, който е в Медина, че ако занаятчийски се усъмни, това ще му струва живота.

На другия ден Бахаман казал на всичките си везири и царедворци:

— Хайде да отидем в двореца на Ширин да изпросим чрез нея прошка за оня нещастник, който не пожела да повярва думите ми и пророкът го наказва. Дано Мохамед му прости.

Яхнали конете и тръгнаха за двореца. Царят саморъчно разпечатал и отключил вратите, които бил заключил и запечатал презния ден.

След това всички се качили в стаята на княгинята.

Царят казал почтително на дъщеря си:

— Княгиньо, ние сме дошли да те молим да се застъпиш за един наш човек, който е разгневил великия пророк със своето неверие.

— Знаем за кого е думата — отвърнала Ширин. — Мохамед ми говори снощи за него. Той повдигнал буря, та конят се е уплашил, хвърлил е своя ездач и му е счупил крака. Мъжът ми каза, че сега му стигало толкова, но ако занаятчийски било той, било някой друг се провини в такова неверие, той ще го убие. И така трябва.

Добродушният цар Бахаман се обърнал към везирите си и им рекъл:

— Сега вече и най-големият неверник би повярвал, че мой зет е самият Мохамед. Не е ли заявил сам той на дъщеря ми, че е повдигнал бурята нарочно, за да накаже неверника? Не ви ли казах аз още вчера, че е тъй?

Убедени окончателно, че Ширин е съпруга на великия пророк, всички паднали по лицето си пред нея и я помолили да посредничи пред своя мъж да прости на другаря им. Тя обещава.

Два-три месеца Сюлейман отивал всяка нощ в двореца на княгиня Ширин. През това време той изял всичките си хранителни припаси и похарчил парите си. Великият пророк Мохамед почнал да гладува.

На глад обаче той не бил свикнал. Една вечер, като отишъл при Ширин, казал ѝ:

— Моя скъпа съпруго, има едно нещо, което ти забрави да сториш. Аз не исках да ти напомням за него. Но Аллах ме предупреди днес, че ако то не стане — няма да ни подари дете.

— Тъй ли? — викнала уплашено княгинята. — Какво е това нещо?

— Ти не си ми дала зестра. То се знае, че аз нямам нужда от никакви пари, затова и не ти поисках зестра, но Аллах ми каза, че ако ми не дадеш зестра — нямало да признае сватбата ни. „Тъй е обичаят — рече той. — Щеш не щеш, ще поискаш зестра от жена си.“

— Това е много лесна работа. Ще поискам от тате и той ще ти даде, колкото трябва.

— Не, не! Не бива нищо да му казваш! Аз лично не се нужда от никакви съкровища. Богатства не ми трябва. Доста е да ми дадеш няколко от най-хубавите си накити — за спомен. Друга зестра не ща.

Ширин с радост предложила на мъжа си всички свои накити. А те били толкова много, че ако ги вземе — само с тях щял да напълни огромния ковчег. От тях Сюлейман избрал най-едрите и най-скъпите. Разбира се, и те щели да му стигнат да преживее в разкош сума години.

Част от тия накити Сюлейман продал още на другия ден и си накупил храна и нови дрехи.

Но няколко дена след това се случило нещо неприятно. Съседният цар, който се казвал Садразалла, пратил при Бахаман придворни да искат дъщеря му.

— Моят господар Садразалла ще се смята за щастлив, ако се сроди с тебе — казал вождът на пратениците. — Той иска дъщеря ти за жена.

— Много съжалявам — рекъл гордо Бахаман, — ала трябва да заявя на почитаемия цар Садразалла, че дъщеря ми е вече оженена: неин съпруг е Мохамед, великият пророк. Тъй кажете на своя цар.

Върнали се пратениците. Съобщили на Садразалла онова, което им казал Бахаман.

— Той е полудял! — рекъл царят. — Но луд или нелуд, за мене този отказ е оскърбление. Ако е луд — още по-зле за него. Луд човек не бива да управлява царство.

Още на другия ден Садразалла събрал многобройна войска и нападнал Бахамановата държава.

Садразалла, наречен още Касъм, бил много по-силен от Бахаман. Той разбил няколко Бахаманови войски, които се изпречили да му преградят пътя, и бързо нахлул към столицата. Бахамановата войска била разположена на полето, пред Газна. Неприятелите пристигнали късно вечерта и понеже били изморени, Садразалла отложил нападението за другия ден.

Като узнал, че войската на Касъм е силна и многобройна, Бахаман се уплашил. Той свикал на съвет своите военачалници и везири.

— Какво да направим? — запитал ги. — Войските на Садразалла са с хиляди. Па са и силни. Да ви кажа право, аз почвам да се побоявам.

Везирите мълчали. Военачалниците — също.

Тогава оня, който си бил счупил крака, се обадил:

— Чудно ми е, че негово величество се безпокои и дори казва, че се бои. Нима тъстът на пророк Мохамед може да се разтревожи от войските на Касъм, а дори и на хиляди Касъмовци? Доста е да се обърне към своя зет — и работата ще се свърши. Пророкът може, ако поиска, да изстреби не хиляди, а и милиони врагове само за един миг. И той, да ви кажа право, е дори длъжен да стори това, понеже причина за войната е сам той: ако не се беше оженил за княгиня Ширин, Садразалла нямаше да отваря никаква война.

Макар че везирът приказвал наглед сериозно, придворните разбрали, че се подиграва с царското лековерие. Сам царят обаче не погледнал на работата тъй.

Той отишъл още вечерта при Ширин и й казал:

— Дъще моя, ние сме в голяма опасност. Утре заран, щом се съмне, Касъм ще ни нападне. Че ще ни разбие, в това не може да има никакво съмнение. Едничък пророкът би могъл да ни помогне, ако иска. Моля ти се, настоявай пред него да се застъпи за нас. Иначе загиваме.

— Ще опитам, татко. Сигурна съм, че той би могъл, ако иска, да разбие не само Касъмовата войска, а и всички войски по земята. Ала не знам дали ще пожелае. Ще видя.

— Че той уж обеща да ме закриля...

— Обеща. Но нали след това един твой царедворец се подигра с него? Пророците не обичат подигравките, особено пък когато засягат самите тях.

— Я ти го помоли да ми помогне, дъще! Само че аз почнах да се безпокоя вече: ето късна нощ е, а пророкът още не идва. Дали не ни е оставил поради оня неверник? А? Как смяташ?

— Не, татко, недей мисли тъй! Все ми се струва, че моят мъж ще ни помогне. Той е видял от небето вражеската войска и не е чудно — додето ние с тебе приказваме тук — той да се готви да я унищожи.

Без да подозира, Ширин каза истината.

Още през деня в града почнали да говорят изплашените граждани, че иде чужда войска. Надвечер момъкът се издигнал с ковчега и разгледал разположението на войската. В средата на стана се издигала висока и хубава шатра с два прозореца — един на изток, а друг на юг. Там бил царят.

Сюлейман се върнал в гората, насъбрал камъни — и едри, и дребни — и напълнил с тях ковчега. После се издигнал пак; обикалял над чуждия стан, дето войниците били запалили огънове да си варят ястие. Настъпило полунощ. Сюлейман се спуснал с ковчега над царската палатка и погледнал през единия ѝ прозорец. Видял цар Касъм, че седи на софата. Извадил един голям камък и ударил с него царя по челото.

Садразалла надал силен вик и паднал, облян в кръв.

На вика му се притекли стражи и войници. И те се развикали: никой не бил видял да влезе човек в стана, а царят лежал окървавен, в безсъзнание.

Вдигнала се тревога. Наскачали всички войници. Всеки почнал да пита какво е станало, но никой не знаел нищо положително. Най-после се разбрало, че царят е ранен; само не било известно кой го е ранил и как е успял да се промъкне в стана. Додето търсели нападателя, Сюлейман се издигнал в облаците и почнал да хвърля камъни с две ръце. Неколцина войници били ранени. Всички се развикали:

— Дъжд от камъни вали! Камъни падат от небето! Бягайте!

Каменният дъжд се усилил. И войници, и офицери взели да пищят и да викат, че пророк Мохамед се е ядосал на Касъм, та ще изстреби заради него войската му.

Всички почнали да бягат. Оставили царя: той бил причина за това голямо нещастие. Нека умре! Кой му е крив? Да не е обявявал война на Мохамедовия тъст!

И палатки, и коли, и колесници — всичко било оставено. Никой нямал време от уплаха да мисли за друго освен за живота си.

Войниците бягали и викали:

— Мохамед ни гони! Бягайте — кой дето види!

На съмване цар Бахаман много се зачудил, като му съобщили, че неприятелят бяга. Той събрал най-добрите си сили и подгонил беглеците. Мнозина били избити. Сам Садразалла бил хванат в плен.

Отвели го вързан пред Бахаман, който го запитал:

— Защо, Касъме, нападна владенията ми?

— Бахамане — отвърнал той, — аз си помислих, че искаш да ме оскърбиш, та затова не ми даваш дъщеря си. Не можех да повярвам, че наистина пророкът ти е станал зет. Но сега се уверих, че е било тъй. Великият пророк ме удари с камък и разби войските ми. Доста ми е това наказание: моля ти се, подари ми свободата. Аз ще ти бъда отсега нататък верен съюзник. Дори съм готов и данък да ти плащам.

— Добре, ще видим — отговорил Бахаман.

Той се върнал в Газна. Войниците му донесли огромна плячка. Като си я поделили, всеки от тях се обогатил. А царят Садразалла умрял от раната на челото.

Във всички джамии на града били отправени към Мохамед горещи благодарности за помощта. Когато се мръкнало, Бахаман отишъл в двореца при Ширин, за да благодари лично на пророка.

— Скъпа дъще — й казал той, — аз ти съобщих още днес по особен пратеник за свръхестествената помощ и закрила, която получихме от великия пророк. Голяма благодарност му дължа. Горя от нетърпение да го прегърна и да целуна полите на дрехата му.

Малко след това влетял през прозореца Сюлейман, облечен в червени копринени одежди, като че ли направени от пламък. На пояса му висяла закривена сабя. В силяха му имало пищови със златни дръжки.

Бахаман паднал при нозете му и казал:

— О, велики пророче! Нямам думи да изкажа онова, което ми е на сърцето. Само ти, сърцеведецо, можеш да разбереш и без думи колко е голяма благодарността ми към тебе.

Сюлейман вдигнал тъста си, целунал го по челото и му отговорил:

— Царю честити и скъпи мой тъсте! Нима ти си могъл да помислиш, че ще те забравя? Знаейки, че от обич към мене ти изпадна в тая беда — да бъде нападната държавата ти от Садразалла, — аз ти се притекох на помощ. Наказах горделивия Касъм, който искаше да превземе царството ти и да грабне моята съпруга, та да я отведе в двореца си. Бъди сигурен, че занаяпред никой цар не ще дръзне да те нападне. Ако ли някой се опита, аз ще пусна от небето не камъни, а пламъци и ще унищожа войската му до човек.

След два дена от погребението на Касъм цар Бахаман уредил голямо тържество в града от благодарност към пророка.

На Сюлейман се приискало да покаже и той по някакъв начин благодарността си към народа. Той закупил памук и бяла смола, натъпкал с тях пищовите си, па се качил в ковчега и през нощта, когато гражданите се веселели по улиците, почнал да гърми отвисоко с пищовите. Памукът, потопен в смола, горял със силен пламък и изгарял, преди да падне на земята. За хората, разбира се, това било чудо невидено.

Чак на съмване Сюлейман се прибрал с ковчега в гората. Рано сутринта той отишъл в града да разбере как са посрещнали хората неговите увеселителни огънове. Едни разказвали, че Мохамед бил свалял звезди. Други говорели, че бил запалвал облаците. А трети думали, че го били видели, заобиколен от пламък — с дълга бяла брада и златни дрехи.

Всички тия разкази развеселили доста Сюлейман. Обаче когато се върнал в гората, станало нещо недотам весело. Той забелязал, когато приближил мястото, дето бил оставил ковчега, че машината — скъпоценната машина, с която вършел чудесата си — гори!...

Момъкът разбрал, че додето е бил в града — някоя останка от памука и смолата, подпалена от искра, е тлеела, а после огънят се е разпалил от вятъра и машината е пламнала цяла.

Когато се приближил, видял, че по-голямата част от ковчега е изгоряла. Останали само железните и части, полуразтопени.

Едва ли би могъл баща, когато се върне вкъщи и завари едничкия си син да се тръшка смъртно болен, да скърби тъй, както скърбял

Сюлейман, като видял, че от машината му не остава нищо. Той се разплакал като жена. Почнал да си скубе косата и да си къса дрехите.

Да направи втора такава машина той не могъл, защото не знаел как се слагат и свързват една с друга пружините и как се разполагат витлата. От такива работи изобщо Сюлейман не разбирал.

Няколко дена и ноци той скърбил. Нито хляб хапнал, нито вода пийнал, нито сън го хванал. Но най-сетне разбрал, че като не може да поправи станалото, ще трябва да вземе някакво разумно решение.

Само едно му оставало: да напусне тоя град и да се пресели другаде. Средства имал: повечето от накитите на Ширин стоели. Сюлейман продал някои от тях и потеглил с един керван към Кайро, в Египет. Като пристигнал там, заловил стария си занаят — килимарството. Няколко години след това той се преселил в Дамаск, дето заработил същия занаят.

От време на време Сюлейман си спомнял — все по-смътно и по-смътно — за щастливото време, когато бил съпруг на най-хубавата царска дъщеря и зет на най-добрия цар. И често пъти си казвал:

— Ето как ме наказва Мохамед за моята смелост и за това, че мамих хората, като се представях за такъв, какъвто не съм.

Що се отнася до Ширин и баща ѝ, те също се запитвали често защо ги е оставил тъй неочаквано Мохамед. Бахаман въздишал тежко, а дъщеря му го утешавала:

— Не скърби, татко! Навярно Аллах е казал на пророка, че е време да се прибере на небето и да не слиза вече при хората. Той направи за нас, което можа: трябва да му бъдем благодарни и за това.

Тъй мислели и всички поданици на добрия цар Бахаман. Но като казвам „всички“, аз нямам предвид оня неверник, който си счупил крака. Не, той често обичал да казва на везирите, колчем заговорят за големите услуги, които принесъл пророкът на царството:

— Каквото щете говорете, приятели, но на мене все още ми се струва, че в тая работа има тайна хитрина, която нито аз ще открия някога, нито вие ще узнаете. Но пак ви казвам, че оня, който се бе оженил за нашата княгиня, съвсем не беше великият пророк Мохамед.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.